

ปกป้อง เพชร โสม 2555: การตั้งชื่อจังหวัดในภาษาเมืองไทย ปริญญาศิลปศาสตร์
มหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาควิชาภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์อภิลักษณ์ ธรรมทวีชิกุล, Ph.D.
447 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาการตั้งชื่อจังหวัด 76 จังหวัด ในภาษาเมืองไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ¹
รวบรวมท่ามือจังหวัด 76 จังหวัด ศึกษาโครงสร้างท่ามือ และวิธีที่ใช้ในการตั้งชื่อจังหวัด จากนักเรียน
หุ้นส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 จากโรงเรียนโสดศึกษาทุ่งมหาเมฆ โดยข้อมูลที่ได้จะวิเคราะห์
ตามแนวคิดของสโตกี (1960, 1992) เบร็นท์ (1996) และ อภิลักษณ์ และจริรา (2551) และ²
นำองค์ประกอบดังๆ ที่ได้มาเปรียบเทียบกับท่ามือชื่อจังหวัดที่มาจากหนังสือภาษาเมืองไทย เล่ม 4
ของสมาคมคนหุ้นส่วนแห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3.82% และนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8.33% ทำท่ามือตรงกับท่ามือชื่อจังหวัดของสมาคมคนหุ้นส่วน
แห่งประเทศไทย ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 52.62% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา³
ปีที่ 6 จำนวน 73.69% มีท่ามือแปรรูปที่นักเรียนทั้งสองระดับทำต่างจากท่ามือชื่อเรียกจังหวัด
ของสมาคมคนหุ้นส่วนแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 33.82%
และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15.13% ที่ไม่สามารถทำท่ามือชื่อเรียกจังหวัด และ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9.74% และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2.85%
ที่ทำท่ามือไม่สอดคล้องกับท่ามือชื่อจังหวัดของสมาคมคนหุ้นส่วนแห่งประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนทำท่ามือตรงกับท่ามือของสมาคมคนหุ้นส่วน
แห่งประเทศไทย มีความสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียนรู้ในโรงเรียน สำหรับท่ามือแปรรูปแบบต่างๆ
ที่วิเคราะห์องค์ประกอบออกมามีการยืนยันว่า ท่ามือที่ทำ หรือเรียนรู้มีโครงสร้างของคำและพยางค์
เช่นเดียวกับภาษาพูด และความหลากหลายของท่ามือที่ใช้จริงแสดงให้เห็นว่า ยังมีการใช้ท่ามือ⁴
“มาตรฐาน” น้อยมาก แม้จะอยู่ในบริบทของโรงเรียน